

SBSFs Antidopingprogram

Bakgrund

Doping är förbjudet

Svenska Baseboll och Softboll Förbundets stadgar inleds med en tydlig markering mot doping. I 1 § 1 kap läser vi att *"Svenska Baseboll och Softboll Förbundet med specialidrottsdistriktsförbunden (SDF) och Medlemsföreningar ska aktivt verka för en dopingsfri idrott"*.

Det finns flera anledningar till att doping är förbjudet inom idrott. Doping är fusk eftersom idrott ska bedrivas på lika villkor. Doping kan dessutom vara fysiskt skadligt. För att idrotten ska kunna bevara sin trovärdighet och samtidigt ta ett samhälleligt ansvar krävs kraftiga insatser mot doping.

Varför ett Antidopingprogram?

I samarbete med Riksidrottsförbundet (RF) och tillhörande Specialidrottsförbund (SF) arbetar Svenska Baseboll och Softboll Förbundet (SBSF) mot doping inom svensk idrott. Genom våra internationella representanter ska vi också vara med och påverka utvecklingen internationellt.

RF har uppdragit åt samtliga SF att upprätta egna Antidopingprogram som bör leda till att kunskaper om och attityder mot doping sprids och upprätthålls. SBSF:s Antidopingprogram består av två delar: en kartläggning av verksamheten idag samt en handlingsplan för framtiden.

Nulägesanalys

Nationell och internationell historik/utveckling

Inledningsvis kan konstateras att det hittills inte förekommit några dopingfall inom svensk baseboll och softboll. I ett internationellt perspektiv blir situationen något mer komplicerad. Under flera år har den nordamerikanska proffsligan Major League Baseball (MLB) kritiserats för sin liberala dopingpolitik. Efter påtryckningar från Internationella Baseboll Förbundet (IBAF), WADA och till och med den amerikanska kongressen, har dopingreglerna skärpts något. Ett eller flera steg har tagits i rätt riktning, men än är det lång väg att vandra. Många ser en koppling mellan proffsligans oförmåga att efterfölja internationellt accepterade dopingregler och det faktum att baseboll har strukits tillfälligt ur det olympiska programmet efter 2008.

Typ av doping

Mot bakgrund av vad som är känt internationellt, kan även i svensk baseboll och softboll tänkas förekomma preparat som används i samband med styrketräning under vinterträningen för att ge starka och explosiva muskler. Under säsong kan även stimulantia förekomma. Den stora faran ligger dock troligast i bruket av diverse kosttillskott, där den idrottslige utövaren saknar kompetens att avgöra exakt vilka preparat som tillförs kroppen.

Kunskapsläge och attityder

Kunskap om och attityder till doping bland svenska baseboll- och softbollspelare har inte dokumenterats genom någon studie. Eftersom relativt få spelare kommit i kontakt med dopingkontroller (se "Kontrollstatistik" nedan) är det svårt att utröna hur attityderna till testerna är.

Genom den information som gått ut till föreningar och spelare bör dock medvetenheten om doping vara förhållandevis stor. Såväl ledare som aktiva bör ha kännedom om allmänna bestämmelser mot doping och dispensregler för dopingklassade läkemedel.

SBSFs arbete idag

SBSF bedriver ett antidopingarbete som i första hand inriktas på informationsspridning via antidopingsidorna på förbundets webbsida. Detta är en effektiv informationskanal till föreningar, ledare och aktiva. Sidorna anses vara innehållsrika, informativa och aktuella. Därutöver bevakas nationella och internationella händelser och trender kontinuerligt.

Dopingkontroller

Grundläggande principer för dopingkontroll

Grupper som bör prioriteras är spelare i högre serier (elitserien och division I) och landslag. Huvuddelen av kontrollerna bör ske i samband med tävling under perioden maj-september, men viss kontroll bör även ske under uppbyggnadsträningen, perioden oktober-april. Fokus bör ligga på tävlingar som SM-slutspel och internationella tävlingar i Sverige.

Kontrollprogram

SBSF omfattas av olika kontrollprogram i samband med internationella tävlingar. Det finns i nuläget inga ekonomiska förutsättningar för SBSF att beställa extra dopingkontroller utöver RF:s egna. SBSF har inte några kompletterande kontroller som till exempel blodtester.

Information till RF

Kontinuerlig information om aktuella spelprogram samt landslagsläger och tävlingar skickas till RFs Antidopinggrupp av förbundet utsedda rapportörer.

Kontrollstatistik

Under 1990-talet genomfördes endast en handfull dopingtester i samband med SM-finaler i baseboll, men under de senaste åren har frekvensen ökat. Nästan ett hundra dopingtester har genomförts i olika sammanhang i baseboll och softboll under 2000-talet.

| År | Baseboll | Softboll | Totalt |
|---------------|-----------------|-----------------|---------------|
| 2000 | 4 | 0 | 4 |
| 2001 | 19 | 0 | 19 |
| 2002 | 12 | 8 | 20 |
| 2003 | 4 | 0 | 4 |
| 2004 | 0 | 0 | 0 |
| 2005 | 22 | 6 | 28 |
| 2006 | 12 | 12 | 24 |
| 2007 | 13 | 4 | 17 |
| Totalt | 86 | 30 | 116 |

Tabell: *Utförda dopingkontroller 2000-2007.*

Juridiska aspekter

Handläggning av bestraffningsärenden

Sedan den 1 juli 2007 beslutar den av RF-stämman nyinrättade Dopingnämnden (DoN) i alla dopingärenden, oavsett tävlingsnivå och idrott.

För handläggningen av bestraffningsärenden gäller vad som anges i 14 kap RF:s stadgar. Detta innebär bland annat att den anmälda ges tillfälle att yttra sig över anmälan inom särskilt angiven tid innan beslut fattas. För sekretess gäller vad som stipuleras i 13 kap RF:s stadgar.

Dopinglista

För baseboll och softboll gäller WADA:s dopinglista på såväl nationell som internationell nivå. Detta i enlighet med dopingregler fastställda av RF, SBSF samt:

| | |
|------|------------------------------------|
| CEB | Europeiska Baseboll Förbundet |
| ESF | Europeiska Softboll Förbundet |
| IBAF | Internationella Baseboll Förbundet |
| ISF | Internationella Softboll Förbundet |

Stadgar och Tävlingsbestämmelser

Svenska Baseboll och Softboll Förbundet med specialidrottsdistriktsförbunden (SDF) och medlemsföreningar ska aktivt verka för en dopingfri idrott (1 § 1 kap SBSFs stadgar).

SBSF:s Tävlingsbestämmelser fastslår att RF:s Dopingnämnd (DoN) beslutar i alla dopingärenden oavsett tävlingsnivå (par 1.10). Vidare framgår att RF:s regler mot doping gäller för svensk baseboll och softboll. Därutöver gäller även IBAF:s respektive ISF:s dopingregler. Samtliga dessa regler utgår från World Anti-Doping Code (par 6.01).

I svensk baseboll och softboll utdöms endast personliga straff i samband med doping. Matchresultat påverkas inte (TB 6.06).

Avtal med landslagsspelare och elitpelare

De avtal som upprättas med landslagsspelare i baseboll och softboll innehåller följande skrivelse vad beträffar doping (se även 6.05 Dopingkontrakt i SBSFs Tävlingsbestämmelser):

Förbjudna preparat enligt WADA:s officiella dopinglista får inte användas, varken före eller under landslagsuppdraget. Spelaren ansvarar för att erhålla dispens för bruk av mediciner innehållande dopingklassade preparat. Spelaren förbinder sig att ta avstånd från doping och aktivt verka mot doping i alla dess former inom idrotten.

Internationella regelverk

IBAF och ISF har arbetat fram regelverk mot doping. Dessa gäller för samtliga baseboll- respektive softbollspelare oavsett nivå och är bindande genom ett kontrakt (Acknowledgement and Agreement). Utöver det allmänna innehållet, som utgår från WADC, gäller följande straffregler vid dopingbrott:

För individuella straff gäller vad som stipuleras i World Anti-Doping Code. Enligt Art 11 ska ett lag utsättas för målgruppskontroll (riktad dopingkontroll, icke-slumpmässigt urval) om en spelare testats positiv i tävlingen. Om fler spelare fälls för dopingbrott under turneringen, kan laget riskera uteslutning ur tävlingen, enligt respektive internationellt förbunds regler. Observera att reglerna skiljer sig, då IBAF inte bestraffar laget förrän vid andra förseelsen.

Baseboll (Art 11 IBAF:s Antidopingregler)

Om fler än en spelare i samma lag gör sig skyldiga till dopingbrott i samma turnering utdöms lagstraff. Efter andra förseelsen förlorar laget samtliga matcher som de spelat med denne spelare vid tiden för eller efter det positiva dopingtestet. Efter en tredje förseelse utesluts laget ur turneringen.

Softboll (Art 14 ISF:s Antidopingregler)

Om en spelare gör sig skyldig till dopingbrott förlorar laget aktuell match. Om en andra spelare i samma lag gör sig skyldig till dopingbrott, utesluts laget ur turneringen.

Information och utbildning

Prioriterade målgrupper

Kompetensen i dopingfrågor bör vara särskilt hög i Juridiska Kommittén samt hos elit- och landslagsansvariga (målgrupp 1). Härigenom kan vi på bästa sätt ge spelare och föreningar den information de behöver och samtidigt på bästa sätt övervaka att dopingbestämmelserna efterföljs.

Parallellt bör utbildningsinsatser riktas direkt mot de aktiva spelarna, i första hand elit- och landslagsspelare i baseboll och softboll (målgrupp 2).

Mål (attityd, kunskap, beteende) och Budskap

Målen med dopingrelaterad utbildning av förtroendevalda med flera är att säkra att ledamöter i beslutande organ och de som ansvarar för informationsspridning till aktiva, har den kompetens som krävs vad avser bland annat regelfrågor (nationellt och internationellt), kännedom om WADA:s regler och arbete mot doping, dispensregler för dopingklassade läkemedel och allmän kännedom om innehållet i WADA:s lista över förbjudna preparat.

Utbildning av elit- och landslagsspelare inriktas i första hand på att skapa medvetenhet om skyldigheter och rättigheter i dopingfrågor, kunskap om dopingklassade läkemedel och hur dispens kan beviljas för dessa preparat. Tillsammans med deras kunskap om doping, ska även deras attityd till doping göra dem till förebilder för utövare på lägre nivåer inom svensk baseboll och softboll.

SBSF, tillsammans med dess medlemsorganisationer och aktiva, ska stå enade *mot* doping och *för* idrott bedriven på rena, rättvisa villkor. Mot bakgrund av detta och det faktum att vi inte drabbats av doping inom våra idrotter i Sverige medför att vårt antidopingarbete idag i första hand inriktas mot kunskaps- och informationsspridning.

SBSF har i detta sammanhang informerat spelare, föreningar och landslagsansvariga om faror förknippade med bruk av kosttillskott och avråder våra spelare att använda dessa.

Hur når vi ut?

SBSF tillhandahåller kontinuerlig information via antidopingsidorna på förbundets webbsida. Där finns, förutom löpande nationella och internationella nyheter om doping, även information om förbundets Antidopingprogram, lista över förbjudna preparat samt blanketter för dispensansökan.

Behovet av utbildning bör inledningsvis inriktas mot målgrupp 1 (se ovan). Eftersom expertis idag saknas inom SBSF kommer i detta fall centrala externa resurser efterfrågas i form av deltagande i utbildningar och konferenser arrangerade av RF/SISU.

Utbildning av målgrupp 2 kan på motsvarande sätt ske regionalt/centralt med hjälp av RF/DF/SISU, men också genom riktade kurser arrangerade av Juridiska Kommittén.

Internationellt

SBSFs medlemskap

Svenska Baseboll och Softboll Förbundet är medlem av följande internationella förbund:

| | |
|------|------------------------------------|
| CEB | Europeiska Baseboll Förbundet |
| ESF | Europeiska Softboll Förbundet |
| IBAF | Internationella Baseboll Förbundet |
| ISF | Internationella Softboll Förbundet |

Internationella förbundens hållning

De internationella förbunden i både baseboll och softboll har tagit tydligt ställning mot doping. Samtliga internationella förbund använder den officiella dopinglistan fastställd av WADA.

Doping är ingen högprioriterad fråga inom respektive europeiskt förbund, men våra internationella förbund uppvisar om möjligt en högre grad av medvetenhet och kompetens. IBAF – det internationella basebollförbundet – har dessutom att verka för en harmonisering av dopingreglerna inom den internationella basebollen. Major League Baseball (proffsligan i Nordamerika) kan anses ha tagit ett litet steg i rätt riktning (se sid 1), men deras dopingregler skiljer sig fortfarande avsevärt från WADA:s.

Svenska representanter i internationella förbund

SBSF har relativt god representation i de internationella baseboll- och softbollförbundens styrelser och kommittéer.

| | | | |
|------|------------------------------------|---------------|---------------------|
| CEB | Europeiska Baseboll Förbundet | Åke Halvarson | Styrelsen |
| CEB | Europeiska Baseboll Förbundet | Peter Ström | Tekniska Kommittén |
| CEB | Europeiska Baseboll Förbundet | Lars Sundin | Juridiska Kommittén |
| IBAF | Internationella Baseboll Förbundet | Peter Ström | Tekniska Kommittén |
| ESF | Europeiska Softboll Förbundet | Geri Lindberg | Tekniska Kommittén |
| ISF | Internationella Softboll Förbundet | Geri Lindberg | Regelkommittén |

Internationella regelverk

Se under rubriken ”Juridiska aspekter” ovan.

Organisatoriskt

Ansvarsfördelning

Juridiska Kommittén ansvarar för såväl innehåll i som uppföljning av SBSF:s Antidopingprogram. Förbundsstyrelsen beslutar om eventuella förändringar av Antidopingprogrammet efter beredning i JK.

JK ansvarar också för att kontinuerligt bevaka vad som händer inom området såväl nationellt som internationellt, genom kontakter med RF respektive de internationella förbunden.

Antidopingansvarig

JK utser inom sig en dopingansvarig ledamot som driver dopingfrågor internt (gentemot föreningar, landslagsansvariga, med flera) och externt (gentemot RF, internationella förbund, med flera).

Handlingsplan

Från ord till handling...

För att förverkliga Antidopingprogrammets mål om en fortsatt dopingfri idrott, planeras genomförande av följande aktiviteter:

- **Utbildning**
Förbundets antidopingansvarige deltar vid RF:s antidopingkonferenser och lämpliga utbildningar.
Vid all intern ledarutbildning ska dopingfrågor ingå i förebyggande syfte (attityder och dispenser).
- **Informationsspridning**
Informationssidor på webben hålls uppdaterade. Löpande information sprids även i samband med fysiska träffar med landslag och landslagsledare.
- **Attitydpåverkan**
Landslagsspelare används som goda förebilder vid manifestationer i samband med turneringar och/eller konferenser.
- **Dopingkontroller**
Resultat av dopingkontroller följs upp och eventuellt behov av extra dopingkontroller ses över.

Tidsramar

Ovan nämnda aktiviteter ska genomföras löpande.

Ekonomiska resurser

Kostnader för genomförande av Antidopingprogrammet begränsas till resor och tryckkostnader och ska rymmas inom förbundets ordinarie budget.

Innehåll, uppföljning och utvärdering

Innehållet i SBSF:s Antidopingprogram bör ses över årligen. Förbundsstyrelsen eller dess Arbetsutskott beslutar om förändringar efter förslag från Juridiska Kommittén eller dess antidopingansvarige ledamot.

Juridiska Kommittén följer upp genomförda aktiviteter och utvärderar i samråd med Förbundsstyrelsen de insatser som gjorts under året.